

Детска градина № 125 “Усмивка”

✉ п.к.1618 гр.София, р-н: “Овча купел “, ул. “Монтевидео” № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg info-2217910@edu.mon.bg

X

Albina Alipieva-Gerova
direktor

Утвърдил:
Директор на 125ДГ
А.Алипиева-Герова

ПРАВИЛА ЗА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ В

Правилата за първа долекарска помощ са приети по протокол №01/15.09.2026г. на ПС и утвърдени със Заповед на Директора №РД 32-32/17.08.2026год.

Работниците и служителите се задължават да използват правилата за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на децата и хората при трудовата им дейност, утвърдени от Министъра на здравеопазването и Министерство на труда и социалната политика.

АКО НЕ ЗНАЕТЕ КАКВО ДА ПРАВИТЕ НЕ ПРАВЕТЕ НИЩО!

ЗВЪННЕТЕ НА ТЕЛ. 112

Предприемайте действия само ако няма никаква възможност да повикате бърза помощ или през времето докато тя дойде и то само ако сте уверени, че знаете добре какво правите. Винаги, когато има възможност се обръщайте към квалифициран медицински персонал.

Преди да предприемете каквото и да е, ако имате възможност се консултирайте с медицинско лице.

Дори и съвет по телефона може да бъде животоспасяващ.

Да се повика специализирана линейка чрез телефон 112.

Настоящите Правила за долекарска помощ в Детска градина №125 „Усмивка“ са обсъдени с медицинското лице –Мариета Иванова, приети са с Решение, взето с Протокол от заседание на Педагогическия съвет 01/15.09.2026 г.

ДОЛЕКАРСКА ПЪРВА ПОМОЩ НА ДЕТЕ

При някои заболявания, болестни състояния и злополуки се налага тавата помощ да се окаже от някой от близките на детето, даже и от случаен човек преди идването на лекаря, защото бездействието може да бъде губелно за пострадалото дете. Оказването на първа долекарска помощ изисква определени елементарни познания и умения.

I. Първа помощ при Задавяне:

1. Ако бебето/детето кашля много силно и подозирате, че чуждо тяло (храна или малка играчка) е запушило дихателните пътища, оставете го да продължи да кашля. Не се намесвайте, не го тупайте по гърба и не правете опит за тласкане на бебето през корема. Ако бебето кашля слабо или не може да говори, да диша и да плаче, приемерте, че дихателните пътища са напълно блокирани. Бебето може да бъде обхванато от паника и да има сини устни. Направете 5 потупвания по гърба:

- Поставете бебето да легне с лице надолу върху предната част на ръката ви;
- Притиснете ръката си към бедрото си, като главата на бебето трябва да бъде по ниско от тялото и долните крайници;
- Потупайте бебето между плешките 4-5 пъти с възглавничката на другата ръка.

2. Направете пет тласъка на гърдите: Поставете бебето като „сандвич“ между ръцете и предмишниците си и го обърнете по гръб с лице нагоре и с глава, по-ниско разположена от гръдния кош. Поддържайте главата и тила на бебето/детето с ръка, като поставите предмишниците си на бедрото. С меката част на дланта направете 4-5 тласъка в областта под гръдния кош, насочени нагоре и напред. Повтаряйте цикъла от 5 потупвания по гръба с 5 тласкания на гърдите, докато:

- изхвърли чуждото тяло;
- започне да диша.

II. Първа помощ при дете в Безсъзнание:

Дете в безсъзнание се поставя на една страна в стабилно странично положение - целта е: проходими дихателни пътища. Отворете устата и ако има нещо, например дъвка, бомбон и пр., отстранете ги, ако няма такива не бъркайте в устата на детето. Ако заварите дете в безсъзнание /катастрофа, травма, задавяне или друга причина довела до това състояние/ незабавно проверете дали детето диша, при липса на дишане установете дали има пулс.

АКО ДЕТЕТО Е В БЕЗСЪЗНАНИЕ, НО ДИША И ИМА ПУЛС - поставете го на една страна и незабавно се обадете на тел. 112.

До пристигане колата на бърза помощ следете пулса и дишането.

При дете в безсъзнание, липса на дишане и сърдечна дейност, започнете незабавно съживяване /CPR/.

Внимателно отстранете, ако има наличните предмети от устата на детето, повдигнете леко брадичката нагоре, което ще освободи от езика дихателните пътища, поставете марля върху устата на детето и внимателно духнете леко, като обхванете с устата си устата, а при кърмачета устата и носа на детето, толкова, колкото съвсем леко да се повдигнат гърдичките.

След това махнете марлята от устата, поставете напречно на ребрата под мислената линия, свързваща гръдните зърна на детето, три пръста, върху гръдната кост, повдигнете показалеца, и направете 5 притискания, при които гръдната кост да потъва половин до 1 см при новородени, а при по-големи деца до 2 см.

Повтаряйте 1 вдишване и 5 компресии до появяването на пулс и дишане или до пристигане колата на БМП, която сте извикали при първа възможност.

При определени заболявания - инфекции на респираторния тракт или тежка алергична реакция се наблюдава нарушаване проходимостта на дихателните пътища.

Препоръката за дете със затруднено дишане и лаеща кашлица е незабавно да бъде отведено в болница.

Прилагането на изброените техники е безсмислено, тъй като обструкцията на дихателните пътища се дължи на отточни тъкани, а не на чуждо тяло.

За щастие загубата на съзнание у децата се среща рядко.

Напълно здрави до момента деца могат да изпаднат в безсъзнание в изключително редки случаи: отравяния, при травми на мозъка, възпаление на мозъка и мозъчните обвивки. Внезапно може да изпадне в краткотрайна загуба на съзнание дете, което е стояло продължително време право особено ако не е закусил (синкоп).

Загубата на съзнание може да бъде израз на епилептичен припадък, на тежка вътрешна кръвозагуба, наблюдава се у деца с някои вродени сърдечни пороци.

Ако майката прави на детето си инсулинови инжекции, внезапната загуба на съзнание може да се дължи на предозиране на инсулина. В такъв случай тя обикновено знае какво трябва да предприеме. Загубата на съзнание може да последва един продължителен гърч. При загуба на съзнание от неизвестно естество първата помощ се изразява в поставяне на болното на легло, разкопчаване и разхлабване на дрехите му, поставяне на главата по-ниско от тялото (това е особено важно при синкоп), изчистване на устата от слюнка и евентуално от повърнати материи. Друго лице или ако няма такова, оказалият първа помощ повиква по телефона лекар или пък осигурява транспорт до най-близката медицинска служба.

III. При изпадане на дете в гърч да се:

- запази спокойствие, да не се оставя детето без надзор и да се извика мед. сестра;
- постави детето далеч от остри и горещи предмети;

- разхлабят пристягащите дрехи;
- постави тялото в странично положение;
- извика медицинско лице.

1.1. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване (**пръскане с вода, изкуствено дишане**), които влошават състоянието на детето. **Необходимо е детето да се изнесе на свеж въздух.**

1.2. При настъпване на алергичен шок, колапс, медицинското лице да предприеме необходимите мерки.

1.3. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо.

1.4. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицински специалист.

1.5. При повръщане да не се дават вода или течности през устата.

1.6. При удар от електрически ток да се освободи пострадалият от проводника при сигурни предпазни мерки – с дървен предмет.

1.7. Пострадалият да се постави на пода с обърната настрани глава без възглавници и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване в уста или уста в нос.

IV. Първа помощ при Навяхване и изкълчване на става

При игра, падане или блъскане детето може да получи травматично увреждане, без да се вижда открита рана. То обаче усеща силна болка и не е в състояние да движи крайника в засегнатата става. Там бързо се развива оток, а понякога прозира и кръвонасядане. За вас ще е трудно да прецените дали ставата е навяхната или изкълчена, макар че при изкълчването движенията са почти невъзможни.

V. Първа помощ при Счупването засяга най-често дългите кости на ръката и на крака.

Типично за детската възраст е счупването на лъчевата кост на предмишницата близо до китката. И в този случай бързо се развива оток в областта на счупването, а раз местването на костните части в това място предизвиква непоносима болка. Първа помощ при счупване, изкълчване и навяхване се оказва чрез обездвижване на крайника в областта на засегнатата става или на двете съседни на счупването стави. За целта се използват подръчни материали според възрастта на детето - твърд картон, летви или клонки от дърво. Между крайника и импровизираната шина трябва да има някакъв плат, за да не причините нови страдания на детето. Не правете никакви опити за наместване на крайника, а без забавяне пренесете или превозете пострадалото до най-близкия лекарски

VI. Първа помощ при Кръвотечения

Много наранявания (удар, падане, порязване) се съпровождат от кръвотечение. Малките кръвотечения при охлузване се спират с марлена превръзка. Раната се почиства предварително с памук, натопен в топла вода, след което се обработва с разтвор от риванол и върху нея се поставя стерилна марля или още по-добре - анкерпласт. Върху марлята се прави превръзка с бинт. Никога не поставяйте памук върху рана, защото той залепва и при повторната превръзка затруднява почистването на раната. Ако кръвоизливът от крайника е по-силен (голяма рана, дълбоко порязване), трябва да се направи пристягане с бинт над мястото на нараняването и марлена превръзка върху раната. Пристягането не трябва да причинява посиняване, побледняване или настиване на крайника под превръзката. Детето трябва веднага да се занесе до поликлиниката. Силно кръвотечение се получава и при нараняване кожата на главата. Веднага се притиска раната с марля и се търси лекарска помощ. В тези случаи често е необходимо зашиване на раната. Ако раната е замърсена много, трябва да се търси лекарски съвет - възможно е да се наложи поставяне на инжекция против тетанус.

При някои деца се появяват чести кръвоизливи от носа - при малки наранявания или в някои случаи и спонтанно.

Много често причината за тези кръвоизливи са разширени кръвоносни съдове. Безболезнено обгаряне на тези съдове от специалист оториноларинголог премахва кръвотечението. Първата помощ, която родителите могат да дадат при кръвоизлив от носа, е притискане на ноздрата, от която кърви, или поставяне на памук, натопен в солена вода.

VII. Първа помощ при Втрисане

В началото на много заболявания, придружени с рязко повишаване на температурата, може да се наблюдава втрисане. Поставете детето в леглото, сложете му грейка - електрическа, гумена или добре запушени бутилки с топла вода, и го завийте с топло одеяло или юрганче, дайте на детето една от детските таблетки амидофен, а при големи деца - от таблетките за възрастни. След спиране на треската измерете температурата. Ако детето се изпоти, преоблечете го. При деца до 2-3 години истинско втрисане рядко се наблюдава. При тях по-често се вижда побледняване, настръхнала кожа, дори леко посиняване на китките и стъпалата. И тук затоплянето се извършва както при големите деца. Трябва обаче да се внимава да не се предизвика изгаряне на нежната детска кожа.

VIII. Първа помощ при Изкуствено дишане

Когато дишането спре поради различни причини, се налага да се направи изкуствено дишане. Детето се поставя легнало по гръб, като под плещите му се слага възглавница или навито одеяло. Главата се наклонява назад. Оказващият помощ застава откъм главата на

пострадалото, обхваща главата му с двете си ръце, като малките му пръсти при-държат долната челюст и я избутват напред, а палците притискат носа, за да не излиза оттам вдухваният през устата въздух. По този начин устата на детето остава полуотворена. Оказващият помощта вдишва въздух, прилепва устните си до тези на детето и издишва въздуха. След това отдръпва устата си, последва пасивно издишване на въздуха от белия дроб на детето. Процедурата се повтаря 16-20 пъти в минута. Ако устата на детето не може да се отвори, дишането се из-вършва в носа на детето - «нос в уста», като предварително се поставя марля върху носа му. Процедурата се повтаря също 16-20 пъти в минута. Ако у детето липсва сърдечна дейност, второ лице прави в същото време сърдечен масаж. Ако оказващият помощ е сам, той редува двете процедури последователно.

IX. Първа помощ при Сърдечен масаж

В зависимост от възрастта на детето върху сърдечната му област се поставя едната или двете ръце (една върху друга) на оказващия първа помощ. Правят се ритмични тласъци върху гръдната стена с честота около един път в секунда.

При изпадане на дете в гърч:

- да се запази спокойствие;
- да се постави детето далеч от остри и горещи предмети;
- да се разхлабят пристягащите дрехи;
- да се постави тялото в странично положение;
- да се извика медицинско лице.
- да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване (пръскане с вода, изкуствено дишане), които влошават състоянието на детето. Детето е необходимо да се изнесе на свеж въздух.

Допълнителни мерки:

- При настъпване на алергичен шок, колапс, медицинското лице да предприеме необходимите мерки.
- При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо.
- При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицински специалист.
- При повръщане да не се дават вода или течности през устата.
- При удар от ел. ток да се освободи пострадалият от проводника при сигурни предпазни мерки – с дървен предмет.
- Пострадалият да се постави на пода с обърната настрани глава без възглавници и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване в уста или уста в нос. Да се повика специализирана реанимационна линейка и да се обади на тел. 112

Х.Първа помощ при Вирусни и бактериални заболявания.

При симптоми като запушен или течащ нос, болки в гърлото и кашлица обикновено става дума за простуда.

Първата помощ в този случай се изразява в следното:

- обадете се на родителите, за да заведат на лекар детето;
- използвайте овлажнители за въздух - влажният въздух намалява болката и улеснява почистването на секретите.
- За отпушването на носа използвайте солена вода (физиологичен разтвор), като накапвате по няколко капки във всяка ноздра в легнало положение на детето.

Следете телесната температура на детето –

при повишаване дайте предписания от личния лекар медикамент за нормализиране на температурата, при нужда можете да направите влажно обвиване или да го изкъпете с по-хладка вода.

При диария лечението се изразява в осигуряването на покой на червата и даването на детето достатъчно количество течности, които да компенсират загубите от честите изхождания. Давайте голямо количество течности.